

RAADSINFORMATIEBRIEF

15R.00665



Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 29 oktober 2015

Portefeuillehouder(s) : burgemeester

Portefeuille(s) : Wethouder Koster

Contactpersoon : B. Atema

Tel.nr. : 8480

E-mailadres : atema.b@woerden.nl

Onderwerp:

Aanpak huisvesting statushouders-vluchtelingen

Kennismemen van:

Twee weken geleden hebben wij u tijdens het raadsdebat toegezegd, dat we u zouden informeren over het plan van aanpak ten aanzien van de huisvesting van statushouders-vluchtelingen. Via deze raadsinformatiebrief doen wij die belofte gestand.

Inleiding:

Het kabinet heeft met de Tweede Kamer afspraken gemaakt over de wijze waarop we in Nederland vluchtelingen huisvesten:

- Vluchtelingen met een status worden gehuisvest in semi permanente (sobere) woningen.
- Deze vluchtelingen krijgen op de woningmarkt geen voorrang op andere woningzoekenden
- De uitkering aan vluchtelingen met een status zal deels in natura uitbetaald worden.

Het kabinet heeft echter nog geen duidelijkheid gegeven over de ketenaanpak met betrekking tot de huisvesting van statushouders-vluchtelingen. Denk aan de consequenties op het gebied van zorg, arbeid en onderwijs. In afwachting van verdere ontwikkelingen op dit gebied heeft het college al wel gemeend hierop te moeten anticiperen door voorbereidingen te treffen ten aanzien van semi permanente huisvesting. De VNG is gevraagd met het kabinet te overleggen om duidelijkheid te krijgen over de wijze van uitvoering en financiering van de gemaakte afspraken met de Tweede Kamer.

Daarnaast heeft Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken een brief (bijlage 1) gestuurd naar de Commissarissen van de Koning. Hierin vraagt hij hen noodopvanglocaties te regelen voor een periode van 6 tot 12 maanden. De voorkeur gaat uit naar grootschalige noodopvang, omdat dit tot minder verhuisbewegingen van asielzoekers leidt en bovendien beter te organiseren is.

Per provincie zouden 2000 tot 2500 plaatsen voor noodopvang ter beschikking kunnen komen.

Noodopvang is naar verwachting in ieder geval tot en met 2016 nodig. Gemeenten en provincie hebben verklaard samen te zullen optrekken in het zoeken naar en desgewenst aanbieden van tijdelijke en meer duurzame opvangvoorzieningen. De provincie Utrecht heeft aangegeven uit te gaan van kleine locaties met een omvang van 500 tot 600 vluchtelingen.

Ook veiligheidsregio, politie en GGDrU zijn hierbij betrokken. Voor de coördinatie en begeleiding van de gezamenlijke opgave is een provinciale taskforce opgericht. Zij zullen gemeenten benaderen voor het inzetten van locaties (op basis van spreiding door de provincie) ten behoeve van noodopvang. De taskforce heeft hiervoor een inventarisatie gemaakt.

Bij dit alles is het noodzakelijk dat het Rijk op zeer korte termijn meer zicht geeft op wat de regio aan instroom kan verwachten. Aan deze duidelijkheid van rijkswege wordt heel veel belang gehecht. Dat is nodig om slagvaardig te werk te kunnen gaan.

Kernboodschap:

Voorlopige aanpak college B&W Woerden:

1) Noodopvang

De brief van Minister Plasterk aan de Commissarissen van de Koning en de wijze waarop dit middels een taskforce is opgepakt schept verplichtingen. Als gemeente werken we mee aan het locatie-onderzoek. Het COA inventariseert met de Provincie geschikte locaties en zal gemeenten op basis van criteria verzoeken mee te werken aan noodopvang. Het kan zijn dat ook Woerden een dergelijk verzoek krijgt. In principe is het college bereid hieraan mee te werken, maar niet voordat wij hierover met uw raad overleg gevoerd hebben.

2) Semi permanente (sobere) huisvesting

Als het gaat over semi permanente huisvesting heeft het college ervoor gekozen om regionaal, met gemeenten in de Lopikerwaard, op te trekken.

De gemeenten Woerden, Oudewater, Lopik, IJsselstein en Montfoort streven naar samenwerking op het gebied van huisvesting van statushouders – vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben ontvangen. Door de grote toestroom van vluchtelingen in Nederland uit onveilige gebieden, stijgt het aantal mensen dat een verblijfsvergunning krijgt (bijlage 2 prognose COA). Hierdoor stijgt ook het aantal mensen dat gemeenten vanwege de wettelijke taakstelling moet huisvesten. Dit zal een druk op de sociale woningmarkt veroorzaken. Daarom onderzoeken de Lopikerwaardgemeenten (samen met de woningcorporaties) naar mogelijkheden om extra, tijdelijke woningen te realiseren om het toenemend aantal statushouders gefaseerd in te laten stromen op de reguliere markt. Daarbij is het doel dat de wachttijd voor reguliere woningzoekenden niet verder oploopt, maar dat er juist meer ruimte voor reguliere woningzoekenden wordt gecreëerd. Voor het COA is het belangrijk dat statushouders die nu nog in een AZC verblijven zo snel mogelijk uitstromen (bijlage 3: memo COA 12-10-2015). Op die manier komen er weer plekken vrij in de reguliere AZC's. Hierdoor neemt de vraag naar noodopvang af.

De gemeenten in de Lopikerwaard willen eind december een plan gereed hebben voor 2016 en de jaren erna. De gemeenteraden van de vijf gemeenten worden geïnformeerd en zullen bij de uitwerking van het plan betrokken worden. Om dit te bewerkstelligen zijn een stuurgroep en een projectgroep ingesteld. Het college heeft ingestemd met de volgende uitgangspunten van de stuurgroep:

1. Taakstelling van 1000 statushouders voor de gemeenten in de Lopikerwaard (bijlage 2 prognose COA) van komende twee tot drie jaar (2016-2018) in de jaren 2016-2017 realiseren via tijdelijke huisvestingsvormen binnen of buiten de rode contouren.
2. Gemeenten gaan in overleg met de woningbouwcorporaties over de financiering/ realisatie van deze tijdelijke huisvesting.
3. Woningbouwcorporaties gaan ondertussen aan de slag met het realiseren van reguliere huisvesting, zodat deze tijdelijk gehuisveste personen - alsmede de taakstelling van 2021 en latere jaren - gerealiseerd kan worden.
4. Tijdelijke huisvestingsvormen zijn gericht op minimalisatie van de extra kosten (huisvesting en sociaal domein) en een bestaansduur van maximaal tien jaar.
5. Voor elke gemeenten is maatwerk mogelijk wat betreft aantal locaties, grootte van de locaties en verdeling onder potentiële gebruikers (bijvoorbeeld mix van statushouders, GZZA-ers en van inwoners die op de reguliere wachtlijst voor een woning staan).
6. Bij een tekort aan eigen huisvestingscapaciteit bestaat de mogelijkheid dat de deelnemende gemeenten elkaars taakstelling gaan invullen. Als dit gebeurt maken de gemeenten afspraken over financiële vereffening m.b.t. kosten huisvesting, bijstand, onderwijs, zorg en welzijn.
7. Gezamenlijke inspanning van vijf gemeenten; projectkosten worden op basis van inwonersaantal van de deelnemende gemeenten verrekend. Alleen additionele uitgaven worden verrekend, ambtelijke inzet gebeurt om niet.
8. Bestaande woningmarkt voor reguliere woningzoekenden open houden en zelfs vergroten door vluchtelingen met een status geruime tijd sober op te vangen in tijdelijke- huisvesting (semi permanent).
9. Gezamenlijke communicatie op dit onderwerp.

Communicatie

Uiteraard zijn wij ons bewust van het belang van communicatie als het gaat om het realiseren van noodopvang of semi permanente huisvesting in onze gemeente. Indien we via het COA van het ministerie het verzoek krijgen om noodopvang te realiseren, bespreken we dit samen met een passend communicatieplan met uw raad. Als het gaat om de aanpak van semi permanente huisvesting trekken we ook wat de communicatie betreft regionaal gezamenlijk op. Een communicatieparagraaf is onderdeel van het plan van aanpak dat in december wordt opgeleverd.

Tot slot

Het college heeft besloten langs deze lijnen vorm te geven aan het verzoek van het kabinet. We stellen ons voor dat u de door ons voorgestelde aanpak in de raad / commissie agendeert. Over het plan van het aanpak zullen wij u op het eind van het jaar informeren. Wanneer het COA een verzoek richt aan de gemeente inzake noodopvang zullen wij u daarover terstond informeren. Verder zullen wij u op de hoogte houden van de informatie die het kabinet ons nog gaat vertrekken m.b.t de uitwerking van het kabinetsbeleid.

Vervolg:

De ingestelde stuurgroep en de projectgroep gaan werken aan een uitvoerbaar plan van aanpak - conform de genoemde uitgangspunten - welke medio december 2015 wordt afgerond.

Bijlagen:

Bijlage 1: Brief minister Plasterk 13-10-2015

Bijlage 2: Bijlage prognose COA aantallen Lopikerwaard 29-10-2015

Bijlage 3: Bijlage memo COA 12-10-2015

Bijlage 4: Persbericht 29-10-2015

De secretaris

ba.

drs. M.H.J. van Kruijsbergen

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer



Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de commissarissen van de Koning

**DGBK/Directie Bestuur,
democratie en financiën**
Afdeling Bestuurlijke
inrichting en democratie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
Mr. A.P. (Alain) Krijnen
T 06-52809245
alain.krijnen@minbzk.nl

Datum 13 oktober 2015
Betreft optreden als rijksorgaan bij realiseren noodopvang

Kenmerk
2015-000601362

Vrijdag 9 oktober jl. heeft een delegatie van het kabinet bestuurlijk overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de medeoverheden om gezamenlijk een antwoord te vinden op de vele dringende vragen die de huidige problematiek van de opvang van asielzoekers met zich brengt. Daarbij was ook de commissaris van de Koning in de provincie Overijssel aanwezig, namens het IPO. Het overleg verliep in constructieve sfeer en de aanwezigen onderschreven het gezamenlijk belang bij het vinden van oplossingen. De minister-president benadrukte dat het van groot belang is dat we als overheid daarom ook gezamenlijk optreden en zorg dragen voor een goede onderlinge communicatie. Ik sluit mij daarbij aan, en spreek graag mijn waardering uit voor het vele werk dat onder moeilijke omstandigheden en grote druk tot nu toe al is verricht.

In voornoemd overleg is onder andere stil gestaan bij de verschillende typen opvang die er (nodig) zijn. In het kort gaat het om crisishulpverlening, noodopvang en reguliere opvang. De crisishulpverlening wordt op regionaal niveau door de veiligheidsregio's georganiseerd. Ten aanzien van de noodopvang werd besproken dat het zeer wenselijk is om de capaciteit hiervan uit te breiden waardoor de behoefte aan crisishulpverlening vermindert en allerlei verhuisbewegingen worden beperkt. Daartoe zouden er per provincie grote noodopvanglocaties moeten komen, vergelijkbaar met de locatie Heumensoord bij Nijmegen. Grote locaties hebben de voorkeur, omdat het tot minder verhuisbewegingen van asielzoekers leidt en bovendien beter te organiseren is. Noodopvang is naar verwachting in ieder geval tot en met 2016 nodig.

Dit vraagt de nodige regie tussen Rijk, provincies en gemeenten, in het bijzonder waar het de samenwerking tussen het COA en de gemeenten betreft, aangezien dit de bevoegdheden en taakuitoefening van alle overheden raakt. Ik moge u daarom verzoeken, mede namens de staatssecretaris van Veiligheid & Justitie, ter zake als rijksorgaan een bemiddelende rol te vervullen. Artikel 1 van de Ambtsinstructie biedt hiervoor de grondslag. Dat stelt immers dat de commissaris de door hem noodzakelijk geachte samenwerking bevordert tussen in zijn provincie werkzame rijksambtenaren en personen deel uitmakend van de krijgsmacht, en tussen deze functionarissen en het provinciaal bestuur, de gemeentebesturen en de waterschapsbesturen. De huidige problematiek vraagt dat u hier actief invulling aan geeft. U kunt over de voortgang rechtstreeks

contact onderhouden met de staatssecretaris van Veiligheid & Justitie als coördinerend bewindspersoon.

Datum

13 oktober 2015

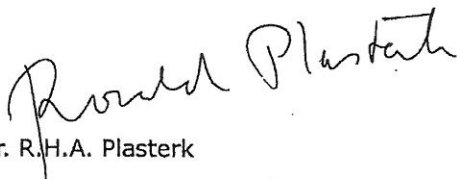
Kenmerk

2015-0000601362

Specifiek zou ik u willen verzoeken de staatssecretaris indien mogelijk graag uiterlijk 19 oktober een overzicht aan te leveren van de verschillende mogelijkheden voor het realiseren van grote opvanglocaties (met inbegrip van de capaciteit, beschikbaarheid en haalbaarheid), zodat per provincie 2000-2500 plaatsen beschikbaar komen. Mocht u in de uitoefening van uw taken tegen problemen aanlopen, dan kunt u zich tot de staatssecretaris en mij wenden.

Graag wil ik u bij voorbaat veel dank zeggen voor uw inspanningen, in het volste vertrouwen dat de commissarissen in staat zullen zijn de nodige verbindingen te leggen zodat de noodzakelijke processen doorgang kunnen vinden en we als overheid gezamenlijk invulling geven aan onze verantwoordelijkheid.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,



dr. R.H.A. Plasterk



Aan Directeuren veiligheidsregio's
Van S. Robroek
Datum 12-10-2015
Betreft Vraagstelling COA aan veiligheidsregio's
inlichtingen bij S. Robroek

Geachte directeuren van de veiligheidsregio's,

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is in Nederland verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van asielzoekers. In de afgelopen periode is de instroom van asielzoekers in Nederland erg hoog geweest. Daar komt naar verwachting op korte termijn geen verandering in. Om die reden is er onlangs een beroep is gedaan op de crisisnoodopvang van de veiligheidsregio's. Deze memo heeft tot doel de vraag van het COA voor de komende periode aan de veiligheidsregio's vorm te geven.

Op dit moment valt het spectrum aan opvangcapaciteit in een aantal varianten te verdelen; Reguliere opvang

Een asielzoekerscentrum (azc) dat door het COA wordt geëxploiteerd voor een termijn vanaf twee jaar met een opvangcapaciteit van 300 tot 1500+ personen. De reguliere opvang is nog op te splitsen in langdurige opvang (tot 30 jaar) en tijdelijke opvanglocaties (tot 5 jaar).

- Noodopvang

Hallen en locaties voor paviljoens voor de duur van zes tot twaalf maanden met een opvangcapaciteit voor tussen de 300 en 600+ bewoners.

- Crisisnoodopvang

Locaties (sporthallen e.d.) primair onder verantwoordelijkheid van gemeenten, die normaal voor incidenten, rampen of crisis worden gebruikt door bevolkingszorg. Bedoeld voor in beginsel 72 uur, waarna de vluchtelingen kunnen doorstromen naar de vormen van opvang van het COA.

- Opvang vergunninghouders

De opvang van vergunninghouders is een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Na een tijdelijk verblijf in de reguliere opvang verhuist men naar huisvesting in de gemeente. Op dit moment bevinden zich ruim 14.000 vergunninghouders in de reguliere opvang.

De vraag van het COA aan de veiligheidsregio's is om enerzijds, op korte termijn, per veiligheidsregio minimaal 500 noodopvangplaatsen te organiseren voor een periode van 3 tot 6 maanden en anderzijds ook kortdurende crisisnoodopvang ter beschikking te blijven stellen. De noodopvangplaatsen hebben tot doel de overbrugging te zijn tussen de huidige crisisnoodopvang van 72 uur, de stijgende behoefte aan opvangcapaciteit en de beschikbaarheid van voldoende reguliere opvangcapaciteit door onder andere de

beschikbaarheid van grote provinciale locaties in de loop van het komende jaar. De behoefte aan circa 10.000 plaatsen is berekend op basis van de huidige aantallen instroom en uitstroom. Tav de behoefte aan crisisnoodopvangplaatsten zullen wij op korte termijn indicaties over aantallen en duur afgeven.

De wens is dat de veiligheidsregio's de afstemming met de gemeente organiseren waar een crisisnood- en noodopvanglocatie gevestigd wordt. Het COA verzorgt de logistiek ten aanzien van de bewoners en het beheer van de de noodopvanglocaties voor langere tijd.

Rol LOCC

De opdrachtlijn voor het faciliteren van (crisis) noodopvang is van COA als opdrachtgever naar de veiligheidsregio's (VR's) als opdrachtnemer. Onderstaand schema geeft daaraan duiding.

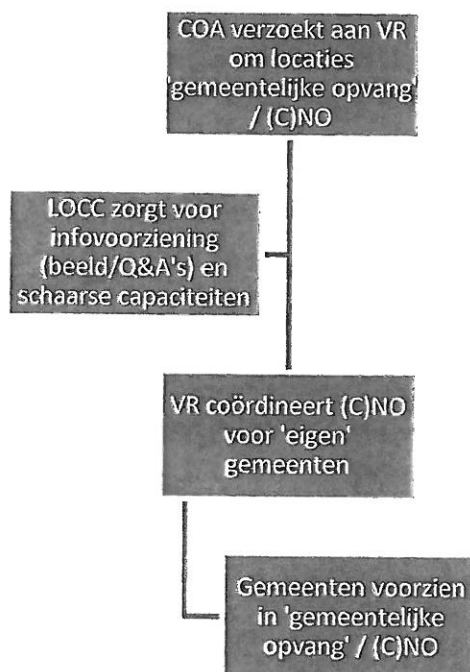
Het LOCC geeft de opdracht terug aan het COA voor het coördineren van de crisisnoodopvang. De VR's gaan hierin een regionale rol oppakken waarbij het LOCC een ondersteunende rol blijft spelen.

Een algemene rol van het LOCC is het verbinden en faciliteren van de samenwerking tussen COA en VR's die momenteel geen relatie tot elkaar hebben.

De specifieke rol van het LOCC valt binnen de huidige kerntaken:

- 1) Het voorzien in informatie aan de VR's:
 - a. De voortzetting van het gebruik van het LCMS waaronder een landelijk overzicht van gebruikte opvanglocaties;
 - b. De voortzetting van de Q&A's in LCMS met informatie die van belang is voor de VR's en gemeenten over uitvoeringsvragen, regelingen, draaiboeken, best practices etc;
 - c. Een multidisciplinair landelijk operationeel beeld over de omstandigheden rond de opvangcentra, zoals informatie en duiding over aspecten zoals openbare orde en veiligheid, gezondheid, bevolkingszorg etc.
- 2) Het inzichtelijk hebben en indien nodig verwerven en verkavelen van benodigde (schaarse) capaciteiten voor de opvangtaken van COA en VR's. Dit kan gaan om militaire bijstand of het verwerven en beschikbaar stellen van middelen, zoals tenten, bedden, matrassen, hygiëne-artikelen etc. Het LOCC speelt deze rol tussen de publieke partners, in internationale contacten met civil protection partners, met NGO's zoals het Nederlandse Rode Kruis en met private partijen;
- 3) Het meedenken met COA en VR's in scenario's over de ontwikkelingen en effecten van een aanhoudende vluchtelingenstroom voor opvang(locaties), spin off voor multipartners (openbare orde, processen van bevolkingszorg, gezondheidszorg, brandweezorg etc).

De primaire afstemming gaat vooral tussen COA en VR's, het LOCC blijft de ondersteuning verzorgen van vooral de VR's als natuurlijke ketenpartner.



(C)NO is (crisis)noodopvang ofte wel gemeentelijke opvang

Graag ga ik met u in overleg over de nadere duiding van de vraag van het COA, en de wijze waarop het een en ander ingeregeld kan worden.

Prognose taakstelling gemeenten Lopikerwaard+

	Aangekondigde taakstelling door het Rijk		Verwachte taakstelling door het COA (gemeld door vertegenwoordiger van het COA)		Per gemeente tot en met 2017
	1e helft 2016	2e helft 2016	voor heel 2016	voor heel 2017	
Oudewater	12	18	30	42	72
Montfoort	17	24	41	50	91
Lopik	17	26	43	89	132
IJsselstein	40	63	103	153	256
Woerden	60	90	150	310	460
			367	644	1011

Totale prognose 2016-2017 **1011**

	1011
Benodigde units bij gemiddelde van 4 personen per tijdelijke unit:	253
Benodigde units bij gemiddelde van 3 personen per tijdelijke unit:	337
Benodigde units bij gemiddelde van 2 personen per tijdelijke unit:	506



Persbericht

29 oktober 2015

Gemeenten Lopikerwaard zoeken samenwerking in huisvesting statushouders om druk op regionale woningmarkt te voorkomen

De gemeenten in de Lopikerwaard (Woerden, Oudewater, IJsselstein, Montfoort, Lopik) streven naar samenwerking op het gebied van huisvesting voor statushouders. Door de grote toestroom van vluchtelingen in Nederland is het belangrijk dat statushouders - mensen die al een verblijfsvergunning hebben en die nu nog in een AZC verblijven - doorstromen naar tijdelijke huisvesting en pas op termijn naar reguliere huisvesting. Hierdoor ontstaat niet alleen minder druk op de huidige woningmarkt maar zelfs meer ruimte voor reguliere woningzoekenden. De gemeenten in de Lopikerwaard zoeken momenteel gezamenlijk naar mogelijkheden en willen eind december een plan gereed hebben voor de eerste twee à drie jaar.

De komende jaren zal de vraag naar sociale huurwoningen toenemen. Vanwege de grote toestroom van vluchtelingen, stijgt het aantal mensen dat gemeenten moeten huisvesten. Dit zal een druk op de sociale woningmarkt veroorzaken. Daarom onderzoeken de Lopikerwaardgemeenten (samen met de woningcorporaties) naar de mogelijkheden voor extra woningen om het toenemend aantal statushouders gefaseerd in te laten stromen op de reguliere markt. Daarbij is het doel dat de wachttijd voor reguliere woningzoekenden niet oploopt. De Lopikerwaardgemeenten streven ernaar om eind december een uitvoerbaar plan gereed te hebben voor de eerste twee à drie jaar. De landelijke prognose is dat de Lopikerwaardgemeenten samen tot 2018 circa 1.000 statushouders zullen moeten huisvesten. De gemeenteraden van de vijf gemeenten zijn geïnformeerd. Belanghebbenden zullen bij de uitwerking van het plan betrokken worden.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor meer informatie over dit bericht kunt u contact opnemen met Miranda Mulder, communicatieadviseur gemeente Lopik, tel. 06-52645276 of mail naar miranda.mulder@lopik.nl